

## STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JANUSZA KORCZAKA W RACZKOWIE

### Podstawa prawna:

- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.
- Ustawa z 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy - Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.
- Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2023 r. poz. 1606.

### Postanowienie ogólne

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników i współpracowników Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Raczkowie jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Pracownik (współpracownik) szkoły traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika (współpracownika) wobec małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik Szkoły, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły, swoich kompetencji i najlepszych intencji.

### Słownik terminów stosowanych w dokumencie:

1. **Małoletni** – to dziecko uczęszczające do oddziału przedszkolnego/ uczeń kl. I – VIII w Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Raczkowie, do ukończenia 18. roku życia.
2. **Krzywdzenie małoletniego** – każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody małoletnich i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.
3. **Przemoc fizyczna wobec małoletniego** – należy przez to rozumieć przemoc wobec małoletniego, w wyniku której doznaje ono faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone.
4. **Przemoc psychiczna wobec małoletniego** – należy przez to rozumieć przewlekłą nie fizyczną, szkodliwą interakcję między małoletnim a rodzicem, pracownikiem Szkoły (innym dorosłym lub rówieśnikiem) obejmującą zarówno działania jak i zaniechania.
5. **Wykorzystanie seksualne** – należy przez to rozumieć włączanie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi.
6. **Zaniedbywanie małoletniego** – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju;

7. **Opiekun małoletniego** – osoba uprawniona do reprezentowania dziecka/ ucznia, jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy.
8. **Instytucja** – każda instytucja świadcząca usługi dzieciom i młodzieży lub działająca na rzecz dzieci lub uczniów.
9. **Dyrektor** – osoba, organ lub podmiot, który w strukturze danej szkoły jest uprawniony do podejmowania decyzji.
10. **Zgoda rodziców** - oświadczenie woli – zgoda – przynajmniej jednego z rodziców (prawnego opiekuna), zwykle pisemna.
11. **Rodzice** (także prawny opiekun) – osoby, którym przysługuje władza rodzicielska nad dzieckiem (także ustawowy przedstawiciel małoletniego)
12. **Pracownik Szkoły** – nauczyciele, nauczyciele specjaliści (psycholog, pedagog, nauczyciele współorganizujący), pracownicy obsługi i administracji Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Raczkowie.
13. **Współpracownicy Szkoły** – stażyści, wolontariusze, animatorzy i inni podejmujący inicjatywę na rzecz dzieci i uczniów za zgodą dyrektora Szkoły i przy obecności nauczyciela/-li.
14. **Szkoła** – Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Raczkowie – zwana dalej Szkołą.
15. **Zespół interwencyjny**- dyrektor szkoły, pedagog specjalny, pedagog szkolny, psycholog, wychowawca danej klasy (wychowawca dziecka/ ucznia, którego zgłoszenie dotyczy) oraz pracownik szkoły, który zauważył zdarzenie zagrażające małoletniemu.

### **Symptomy świadczące o możliwości doświadczenia krzywdy przez małoletniego:**

1. widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
2. podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp.; małoletni często je zmienia;
3. pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach/zajęciach uwzględniających ćwiczenia fizyczne;
4. małoletni nadmiernie zakrywa ciało, nie stosownie do sytuacji i pogody;
5. małoletni wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
6. małoletni boi się rodzica lub opiekuna lub powrotu do domu;
7. małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony;
8. małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
9. nastąpiła, w określonym okresie, nagła i wyraźna zmiana zachowania małoletniego;
10. małoletni moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób;
11. inne symptomy, trudne do wyjaśnienia.

## Rozdział I

### **Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki lub organizatora, w tym zachowania niedozwolone wobec małoletnich.**

#### § 1

1. Należy działać dla dobra małoletniego, w jego najlepiej pojętym interesie.
2. Należy pamiętać, że każde działanie w stosunku do małoletniego musi być podejmowane w ramach obowiązującego prawa.
3. Należy działać w sposób otwarty, by wyeliminować ryzyko błędnej interpretacji postępowania.
4. Należy traktować małoletniego z poszanowaniem jego godności i prywatności. W sytuacji, kiedy konieczne jest odstępianie od zasady poufności aby chronić małoletniego, konieczne jest poinformowanie o tym fakcie małoletniego oraz wyjaśnienie sytuacji.
5. Należy traktować każdego małoletniego równo, bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność intelektualną, sprawność motoryczną, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny oraz światopogląd.
6. Należy brać pod uwagę oczekiwania małoletniego.
7. Należy zawsze poinformować małoletniego o podjętych wobec niego zamiarach lub decyzjach.
8. Należy zawsze wyjaśnić małoletniemu swoje zachowanie, działanie i intencje względem małoletniego.
9. Należy doceniać i szanować wkład małoletniego w podejmowane działania.
10. Należy zachować szczególną ostrożność wobec małoletniego, który doświadczył przemocy (seksualna, fizyczna, psychiczna) bądź zaniedbania.
11. Należy zawsze stosować zasadę poufności w sytuacji relacji rodzinnych lub towarzyskich (jeśli małoletni bądź rodzice są osobami bliskimi pracownika).
12. Należy pamiętać, że w sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego, należy unikać innego niż niezbędny kontakt fizyczny z małoletnim (pomoc w ubieraniu, rozbieraniu, jedzeniu, myciu, korzystaniu z toalety). Zawsze należy zapytać małoletniego o zgodę.
13. Należy pamiętać, że czynności higieniczno–pielęgnacyjne służą higienie osobistej i zdrowiu, muszą być wykonywane w odpowiednich warunkach (zapewnienie intymności i prywatności).
14. Kontakt z małoletnim powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych, wychowawczych lub terapeutycznych. Jeśli zachodzi konieczność nawiązania kontaktu, właściwą formą komunikacji z małoletnim i jego rodzicami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail poprzez e-dziennik, telefon służbowy).
15. W sytuacji kiedy w czasie trwania lekcji pojawi się konieczność porozmawiania z małoletnim na osobności należy zapewnić opiekę pozostałym małoletnim.
16. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnim poza godzinami pracy, należy o tym poinformować dyrektora, a rodzice/opiekunowie prawni małoletniego muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

#### § 2

### **Zachowania niedozwolone pracowników szkoły wobec małoletnich:**

1. Nie wolno upokarzać, obrażać, zawstydzać i lekceważyć małoletniego.
2. Nie wolno krzyczeć na małoletniego. Wyjątek stanowią sytuacje zagrożenia bezpieczeństwa – zdrowia i życia.
3. Nigdy nie wolno naruszać integralności fizycznej małoletniego.

4. Nigdy nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
5. Nie wolno ujawniać informacji o sytuacji rodzinnej małoletniego osobom nieuprawnionym.
6. Nigdy nie wolno stosować przemocy wobec małoletniego.
7. Nigdy nie wolno zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny (używanie wulgarnych słów, nieprzyzwoitych gestów, niestosownych żartów, uwagi o podłożu seksualnym).
8. Nigdy nie wolno małoletniego zastraszać i zmuszać go do jakichkolwiek działań.
9. Nie wolno faworyzować małoletniego.
10. Nie wolno utrzymywać wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
11. Nie wolno proponować małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych, napoi energetycznych i innych substancji odurzających.
12. Nie wolno przyjmować pieniędzy od małoletniego ani rodziców/opiekunów małoletniego.
13. Nie wolno nawiązywać kontaktów z małoletnim poprzez media społecznościowe.
14. Podczas wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z małoletnim w jednym łóżku lub jednym pokoju.

## **Rozdział II**

### **Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.**

#### **§ 1**

1. W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania niezwłocznie uzyskanej informacji dyrektorowi szkoły, który zawiadamia zespół interwencyjny.

#### **§ 2**

1. Zespół interwencyjny podejmuje działania wyjaśniające/ wzywa opiekunów małoletniego, u którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia oraz ich o tym informuje.
2. Zespół interwencyjny sporządza opis sytuacji małoletniego na podstawie rozmów z małoletnim, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz plan pomocy małoletniemu. Jeżeli zachodzi taka potrzeba zakładana jest karta interwencji.
3. Plan pomocy małoletniemu (zawarty w karcie interwencji) powinien zawierać wskazania dotyczące:
  - a) podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
  - b) wsparcia, jakie szkoła zaoferuje małoletniemu;
  - c) skierowania małoletniego do specjalistycznej placówki pomocy, jeżeli istnieje taka potrzeba.

#### **§ 3**

1. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy małoletniemu (zawarty w karcie interwencji), spełniający wymogi określone w Standardach, na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
2. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia na terenie szkoły zgłosili opiekunowie

małoletniego, zespół interwencyjny wzywa opiekunów małoletniego na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.

#### **§ 4**

1. Plan pomocy małoletniemu jest przedstawiony przez zespół interwencyjny opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
2. Wychowawca klasy monitoruje przebieg realizacji planu jego skutków względem małoletniego.
3. Zespół interwencyjny informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia przez szkołę podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, bądź wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
4. Po poinformowaniu opiekunów przez zespół interwencyjny – zgodnie z punktem poprzedzającym – dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
6. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie.

#### **§ 5**

1. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi **Załącznik nr 1** do niniejszych Standardów. Kartę załącza się do dokumentów dotyczących tej sprawy.
2. Wszyscy pracownicy szkoły/placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

### **Rozdział III**

**Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadomienie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”.**

#### **§ 1**

Kodeks postępowania karnego nakłada obowiązek społeczny zawiadomienia organów ścigania o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu. Zgodnie z art. 302 § 1 k. p. k, każdy kto dowiedział się o przestępstwie ściganym z urzędu ma obowiązek zawiadomić o tym fakcie prokuraturę lub Policję. Oznacza to, że nie tylko pokrzywdzony lub bezpośredni świadek zdarzenia, ale każda osoba dysponująca informacjami na ten temat powinna zawiadomić organy ścigania. Należy pamiętać, że małoletni świadkowie przemocy bądź małoletnie ofiary przemocy często nie mają możliwości złożenia zawiadomienia w swoim

imieniu. W większości przypadków o podejrzeniu o popełnieniu przestępstwa zawiadamia się Komisariat Policji. Istnieje kilka sposobów poinformowania policji o uzasadnionym podejrzeniu przestępstwa:

a) zawiadomienie pisemne ( powinno zawierać jak najwięcej konkretnych informacji o zdarzeniu), należy mieć na uwadze, że osoba składająca zawiadomienie będzie niebawem wezwana na KP do złożenia zeznań w charakterze świadka,

b) zawiadomienie ustne (składa się bezpośrednio do jednostki KP, które zostanie przyjęte i spisane przez funkcjonariusza policji w formie protokołu),

c) infolinia, telefoniczne, anonimowe zgłoszenie do odpowiednich instytucji o stosowaniu przemocy domowej (KP, MOPS, Prokuratura, Niebieska Linia) należy pamiętać że taka informacja zainicjuje czynności odpowiednich służb będzie podjęta interwencja oraz weryfikacja zgłoszenia. Jednak taka procedura opóźni reakcję działania organów ścigania, dużo czasu pochłonie sprawdzanie danych. Zawiadomienie o przestępstwie ma obowiązek przyjąć każdy funkcjonariusz Komisariatu Policji, każda Komenda Policji, na terenie której popełniono przestępstwo.

W szczególności kiedy mamy do czynienia z małoletnimi świadkami przemocy domowej oraz małoletnimi ofiarami przemocy domowej, a nie są oni w stanie dorosłości prawnej, nie mogą podjąć działań we własnej obronie, a w szczególności w przypadku stanu zagrożenia życia lub zdrowia dziecka wdraża się art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W takim przypadku pracownik socjalny wraz z funkcjonariuszem policji podczas interwencji w środowisku z automatu wszczyna procedurę „Niebieska Karta”, zapewnia małoletniemu ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, dającej gwarancję zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Decyzję tę podejmuje pracownik socjalny wspólnie z funkcjonariuszem policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego, nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili zapewnienia małoletniemu ochrony. Instytucją odpowiedzialną za procedurę odebrania małoletniego jest zawsze OPS, Policja oraz pracownik służby zdrowia. Taka procedura jest natychmiastową reakcją w/w służb, które zyskały prawo i obowiązek odebrania małoletniego z rodziny bez uprzedniej decyzji sądu.

Od 2012 roku przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Warcie działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, który zajmuje się diagnozowaniem problemu przemocy domowej, podejmuje działania w środowiskach zagrożonych przemocą w celach zapobiegawczych bądź interwencyjnych. Przez ZI powoływane są grupy diagnostyczno- pomocowe, w skład których wchodzi pracownik socjalny i funkcjonariusz Policji. Grupa pracuje z rodziną, monitoruje sytuację rodziny, podejmuje działania o charakterze sprawdzającym czy przemoc występuje oraz opracowuje indywidualny plan pomocy dla konkretnego przypadku. Instytucjami, które posiadają uprawnienia do wdrożenia procedury „Niebieska Karta” są:

- Komisariat Policji (dzielnicowy, każdy funkcjonariusz KP)
- Ośrodki Pomocy Społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny)
- Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ( przedstawiciel komisji)
- Oświata (pedagog, nauczyciel, wychowawca, psycholog)

- Ochrona zdrowia (lekarz, pielęgniarka)
- Inne organizacje pozarządowe

Każdy przedstawiciel w/w jednostki z racji pełnionych obowiązków może posiadać największą wiedzę na temat przemocy domowej.

Przemoc domowa - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszającą prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadziła w ubiegłym roku dodatkowo pojęcie przemocy ekonomicznej i cyberprzemocy, wcześniej pracowaliśmy jedynie z ofiarami i sprawcami przemocy fizycznej i psychicznej. Stosowanie przemocy domowej jest przestępstwem ściganym z art. 207 K.K.

## Rozdział IV

### Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.

#### § 1

1. Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w placówce podlegają przeglądowi corocznie oraz w razie nowelizacji następujących aktów prawnych:

- 1) *Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 14 sierpnia 2023, poz. 1606),*
- 2) *Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r., poz. 1304),*
- 3) *Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535),*
- 4) *Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny(t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.), w części określonej w Rozdziale XXV „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”.*

#### § 2

1. Przegląd standardów ochrony małoletnich obowiązujących w szkole polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności art. 22c Ustawy, o której mowa w ust. 1 pkt 1.

2. Przeglądu Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w placówce dokonują dyrektor i/lub osoby do tego przez niego upoważnione lub służby prawne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 *Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. Z 2023 r., poz. 900).*

3. Dyrektor szkoły dokonuje oceny stopnia znajomości i poprawności stosowania Standardów Ochrony Małoletnich na bieżąco, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

4. W celu oceny funkcjonalności i przydatności Standardów nie rzadziej niż raz na dwa lata osoba upoważniona przez dyrektora szkoły przeprowadza ewaluację. Pisemny raport z ewaluacji przedstawia się dyrektorowi szkoły.

5. W przypadku gdy przegląd, o którym mowa w ust. 1, wykaże niespełnianie przez Standardy Ochrony Małoletnich wymagań określonych w przepisach, o których mowa w § 1. ust. 1, lub też Standardy z innych przyczyn okazały się nieaktualne lub nieodpowiadające potrzebom ochrony małoletnich, dokonywana jest aktualizacja.

6. Aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w placówce dokonują dyrektor placówki i służby prawne o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 *Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. Z 2023 r., poz. 900)* na tych samych zasadach, które obowiązywały przy wdrożeniu dokumentu do obrotu prawnego w szkole.

## **Rozdział V**

**Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.**

### **§ 1**

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy dyrektor uzyskuje informacje, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

### **§ 2**

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich jest dyrektor. Dyrektor może upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich. Wzór upoważnienia został określony w załączniku Nr 2 do niniejszej procedury.

2. Osoba upoważniona przez dyrektora powinna dodatkowo posiadać niezbędną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń pracowników placówki, obejmujących następujące zagadnienia:

- a) rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich;
- b) procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich,
- c) odpowiedzialność prawna pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia małoletnich;
- d) stosowanie procedur „Niebieskiej Karty”.

3. Szkolenia, o których mowa w ust. 2, są organizowane raz w roku, w terminie wskazanym przez dyrektora.

4. Osoba, o której mowa w ust. 1, zapoznaje pracowników ze standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w placówce. Wzór oświadczenia pracownika został określony w **Załączniku Nr 3** do niniejszej procedury.

5. Pracownicy nowo zatrudnieni w szkole są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 4.

6. Osoba, o której mowa w ust. 1 bierze udział w rekrutacji pracowników i w jej trakcie ocenia przygotowanie kandydata do pracy z małoletnimi.

7. Osoba, o której mowa w ust. 1 jest odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.



## **Rozdział VI**

**Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.**

### **§ 1**

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem ogólnodostępnym dla personelu szkoły, uczniów oraz ich rodziców/opiekunów prawnych.
2. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z rodzicami/opiekunami w danym roku szkolnym (chyba, że ulegnie zmianie, wówczas omawiany jest również na pierwszym zebrań odbywającym się po wprowadzeniu zmian).
3. Wychowawca daje rodzicowi/opiekunowi do podpisania listę, że zapoznał się ze Standardami. Opiekun może zaproponować swoje sugestie. Jeśli takie się pojawiają, nauczyciel przekazuje je osobie odpowiedzialnej za realizację Standardu.
4. Nauczyciele, wychowawcy na lekcji wychowawczej mają obowiązek zapoznania małoletnich ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby małoletni mogli je zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.
5. Dyrektor szkoły lub administrator e-dziennika, udostępnia rodzicom oraz nauczycielom standardy za pomocą e-dziennika.
6. Administrator szkolnej strony internetowej udostępnia standardy na szkolnej stronie w dedykowanej zakładce.
7. Dyrektor lub wyznaczony inny pracownik szkoły wywiesza w widocznym miejscu na terenie szkoły standardy do łatwego zapoznania się przez małoletnich i ich rodziców/opiekunów prawnych.

## **Rozdział VII**

**Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzieleniu mu wsparcia.**

### **§ 1**

#### **Zespół interwencyjny:**

1. Zespół interwencyjny zostaje powołany zarządzeniem przez Dyrektora Szkoły.
2. W skład zespołu interwencyjnego wchodzi: Dyrektor szkoły, pedagog specjalny, pedagog szkolny, psycholog, wychowawca danej klasy (wychowawca ucznia, którego zgłoszenie dotyczy) oraz pracownik szkoły, który zauważył zdarzenie zagrażające małoletniemu.

## **Rozdział VIII**

### **Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.**

#### **§ 1**

1. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi **Załącznik nr 1** do niniejszych Standardów. Kartę tę załącza się do dokumentacji ucznia w Szkole.
2. Wszyscy pracownicy Szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
3. Dokumentacja jest przechowywana w gabinecie Dyrektora szkoły. Dokładne informacje o miejscu przechowywania dokumentacji posiada zespół interwencyjny.

## **Rozdział IX**

### **Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.**

#### **§ 1**

#### **Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi**

1. Małoletni mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, zwłaszcza w szkole. Nauczyciele i personel szkolny chronią małoletnich i zapewniają im atmosferę bezpieczeństwa.
2. Małoletni mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w Statucie szkoły.
3. Małoletni uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennność.
4. Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec kolegów/koleżanek i innych osób nie narusza ich poczucia godności osobistej. Małoletni są zobowiązani do poszanowania praw i wolności osobistych swoich rówieśników i innych, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości w Statucie Szkoły.
5. Kontakty między małoletnimi cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu: proszę, dziękuję, przepraszam; uprzejmość i życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Małoletni budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły, rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Małoletni okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im pomoc. Nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają, nie krytykują.

8. W kontaktach między sobą małoletni nie mogą zachowywać się prowokacyjnie.
9. Małoletni mają prawo do własnych poglądów oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania pozbawiony jest agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
10. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona.
11. Małoletni mają obowiązek przeciwstawiać się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
12. Jeśli małoletni jest świadkiem stosowania przez innego małoletniego jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np.: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy u wychowawcy lub innego nauczyciela, dostępnego w najbliższym otoczeniu.
13. Wszyscy małoletni znają obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwa innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w szkole zwrócić o pomoc.
14. Jeśli małoletni stał się ofiarą agresji lub przemocy, powinien uzyskać w szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

## § 2

### **Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole**

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec małoletnich/innych osób:

a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

- bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie/szczypanie
- wymuszenia;
- naruszanie nietykalności cielesnej/seksualnej;
- nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
- fizyczne zaczepki;
- zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
- rzucanie w kogoś przedmiotami;

b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- obelgi, wyzwiska
- wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
- bezpośrednie obrażanie ofiary;
- plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary
- groźby;

c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- poniżanie;
- wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
- pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu);
- wulgarne gesty;
- śledzenie/szpiegowanie;
- obraźliwe SMS-y i MMS-y
- wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania;
- telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające;
- niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
- straszenie;
- szantażowanie

2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie szkoły.

3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela, opuszczanie sali lekcyjnej i szkoły. Wagarowanie.

4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu swojemu i innych.

5. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie w miejscach niewyznaczonych, itp.
6. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu, napoi energetycznych, stosowanie dopalaczy.
7. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/środków odurzających, leków.
8. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w szkole.
9. Używanie wulgaryzmów w szkole.
10. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej.
11. Kradzież/przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej.
12. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od małoletnich.
13. Wyśługiwanie się innymi małoletnimi w zamian za korzyści materialne.
14. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
15. Szykanowanie małoletnich lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
16. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
17. Znęcanie się (współudział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
18. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów/innych osób w szkole.
19. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych małoletnich/ osób bez ich zgody.
20. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
21. Stosowanie wobec innych małoletnich/ innych osób różnych form cyberprzemocy

## **Rozdział X**

### **Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.**

#### **§ 1**

1. Zadaniem szkolnej infrastruktury sieciowej jest przede wszystkim umożliwienie dostępu do Internetu, zarówno personelowi szkoły, jak i uczniom, w czasie zajęć lekcyjnych i poza nimi (świetlica, biblioteka, zajęcia dodatkowe).

#### **§ 2**

1. Placówka, zapewniając dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające przed dostępem małoletnich do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych stanowią **Załącznik nr 4** do niniejszych standardów.

2. Na terenie szkoły dostęp małoletnich do Internetu możliwy jest:

- a) pod nadzorem pracownika placówki na zajęciach komputerowych;
- b) bez nadzoru pracownika – na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się na terenie szkoły (dostęp swobodny);

3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika szkoły, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletnich podczas lekcji.

4. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za Internet przeprowadza z małoletnimi cykliczne szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach, z których możliwy jest dostęp swobodny.

## **Rozdział XI**

### **Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.**

#### **§ 1**

1. Współczesne zagrożenia z sieci Internet oraz treści szkodliwe mogą przybierać różne formy. Mogą wywoływać negatywne emocje u odbiorcy czy promować niebezpieczne zachowania. Nie muszą też być zabronione prawem.

Mogą to być:

- treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne lub śmierć (wypadki drogowe, okrucieństwo wobec zwierząt);
- treści nawołujące do samookaleczeń lub samobójstw bądź zachowań szkodliwych dla zdrowia, czy też zażywania niebezpiecznych substancji;
- treści dyskryminacyjne, zawierające postawy wrogości, nienawiści;
- treści pornograficzne.

#### **§ 2**

1. Osoba odpowiedzialna za Internet zapewnia, aby sieć internetowa placówki była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.

2. Wymienione w ust. 1. oprogramowanie jest aktualizowane przez wyznaczonego członka personelu w miarę potrzeb, przynajmniej raz w miesiącu.

3. Wyznaczona osoba odpowiedzialna za Internet przynajmniej raz w miesiącu sprawdza, czy na komputerach ze swobodnym dostępem, podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik szkoły stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.

4. Informację o małoletnim, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje dyrektorowi szkoły, który aranżuje dla małoletniego rozmowę z psychologiem lub pedagogiem.

5. Pedagog/psycholog przeprowadza z małoletnim, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.

6. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog/psycholog uzyska informację, że małoletni jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w rozdziale dotyczącym procedur interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego.

## Rozdział XII

### Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

#### § 1

1. Gdy krzywdzenie małoletniego ze strony: rodziców, prawnych opiekunów, innych dorosłych – w tym pracowników i współpracowników Szkoły – a także innych małoletnich znalazło potwierdzenie w toku prowadzonego dochodzenia, rozmowy, obserwacji, powziętych informacji, podejrzeń lub innych okoliczności i małoletni:

- a) doświadczył przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone było/jest jego życie;
- b) doświadczył jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsów, popychania, szturchania) lub przemocy psychicznej (np. poniżania, dyskryminacji, ośmieszania);
- c) doświadczył innych niepokojących zachowań (np. krzyku, niestosownych komentarzy)

należy zastosować zasady, w zależności od zidentyfikowanych potrzeb:

#### 1. Dyskrecji

czyli podjęcie działań przez osobę właściwą do udzielania wsparcia pokrzywdzonemu małoletniemu – np. wychowawca, psycholog szkolny lub inny pracownik Szkoły, cieszący się zaufaniem pokrzywdzonego – zmierzających do powstrzymania *niezdrowego* zainteresowania sprawą i wyciszenia emocji środowiska szkolnego, w którym pokrzywdzony funkcjonuje.

#### 2. Bezpieczeństwa emocjonalnego

czyli podjęcie działań przez osobę właściwą (jw.) zmierzających do rozeznania potrzeb pokrzywdzonego i/lub jego rodziców/prawnych opiekunów (jeśli nie byli sprawcami przemocy) w zakresie zabezpieczenia emocjonalnego. Przez bezpieczeństwo emocjonalne rozumieć należy zapewnienie intymności, poczucia akceptacji i zrozumienia na gruncie empatii. To oddziaływanie pozwalające pokrzywdzonemu (także jego rodzicom) *odnaleźć* szacunek, poczucie godności i własnej wartości.

#### 3. Prewencji

czyli podjąć działania pod kierunkiem osoby właściwej (jw., np. wychowawcy) nakierowane na wsparcie pokrzywdzonego małoletniego ewentualnie jego rodziców (gdy nie byli sprawcami przemocy). Działania nie mają mieć charakteru terapii i/lub treningu, ale powinny być zorientowane na wzmocnienie mechanizmów obronnych pokrzywdzonego małoletniego w obszarach: komunikacji, w tym asertywności oraz bezpiecznych relacji i pozyskiwania skutecznych źródeł informacji. Kierunkowego wsparcia winni udzielać wszyscy członkowie rady pedagogicznej, realizujący proces dydaktyczny w oddziale, w którym zapisany jest pokrzywdzony.

#### §2

1. Wymiar czasowy i częstotliwość udzielanego wsparcia małoletniemu, które doświadczyło krzywdzenia i/lub jego rodzicom (gdy nie byli sprawcami przemocy) każdorazowo jest uzależniony od woli małoletniego i/lub rodziców po przedstawieniu przez osobę właściwą (zdefiniowaną jw.) założeń i zakresu takiego wsparcia.

2. Plan wsparcia małoletniego może mieć postać skrótowego konspektu lub wyrażonego w innej formie dokumentu.

**§3**

1. Wszyscy pracownicy Szkoły muszą posiadać umiejętności w zakresie stosowania w/w zasad, tj.: dyskrecji, bezpieczeństwa emocjonalnego i prewencji.

2. Dyrektor szkoły, w razie zidentyfikowanych potrzeb, w planie pracy Szkoły uwzględnia doskonalenie pracowników w w/w obszarach, tj. doskonalenia umiejętności zapewnienia dyskrecji, wspierania bezpieczeństwa emocjonalnego i postępowania prewencyjnego.

3. Plan nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora Szkoły powinien uwzględniać monitorowanie wykorzystywania przez pracowników pedagogicznych w/w umiejętności.

## Karta interwencji

## Załącznik nr 1

|                                                        |                                                                                                                                        |                |
|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 1. Imię i nazwisko<br>małoletniego                     |                                                                                                                                        |                |
| 2. Przyczyna interwencji<br>(forma krzywdzenia)        |                                                                                                                                        |                |
| 3. Osoba zawiadamiająca<br>o podejrzeniu krzywdzenia   |                                                                                                                                        |                |
| Plan działania                                         |                                                                                                                                        |                |
| 4. Opis działań podjętych<br>przez pedagoga/psychologa | Data                                                                                                                                   | Opis spotkania |
|                                                        |                                                                                                                                        |                |
| 5. Spotkanie z opiekunem<br>małoletniego               | Data                                                                                                                                   | Opis spotkania |
|                                                        |                                                                                                                                        |                |
| 6. Forma podjętej interwencji<br>(zaznaczyć właściwe)  | - zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa,<br>- wniosek o wgląd w sytuację małoletniego/ rodziny,<br>- inny rodzaj interwencji, jaki? |                |



**Załącznik Nr 2**

.....  
(Miejscowość, data)

Na podstawie art. 22c ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 Zarządzenia w sprawie przyjęcia zasad określających zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposoby dokumentowania tej czynności

**UPOWAŻNIAM**

Panią/Pana ..... do przygotowania personelu Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Raczkowie do stosowania standardów ochrony małoletnich.

Podpis i pieczęć dyrektora

Odebrałem

.....

Czytelny podpis upoważnionego

**Załącznik Nr 3**

.....  
(Miejscowość, data)

**OŚWIADCZAM**

że zapoznałem się/ zapoznałam się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Raczkowie i zostałem/zostałam poinstruowany/poinstruowana o konieczności i zasadach ich stosowania.

.....  
Czytelny podpis pracownika

**Załącznik nr 4**

**Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Szkole Podstawowej im. Janusza Korczak w Raczkowie.**

1. Infrastruktura sieciowa placówki umożliwia dostęp do Internetu, zarówno pracownikom szkoły, jak i małoletnim, w czasie zajęć i poza nimi.
2. Sieć jest monitorowana tak, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Rozwiązania organizacyjne na poziomie placówki bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
4. Osobą odpowiedzialną za bezpieczeństwo w sieci w placówce jest dyrektor Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Raczkowie oraz wskazany przez niego pracownik.
5. Do obowiązków tej osoby należy:
  - a) zabezpieczenie sieci internetowej placówki przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania,
  - b) aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb, przynajmniej raz w miesiącu,
  - c) przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści; w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści wyznaczony pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia; informację o małoletnim, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje dyrektorowi placówki, który aranżuje dla małoletniego rozmowę z psychologiem lub pedagogiem na temat bezpieczeństwa w internecie; jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że małoletni jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji.
6. W placówce istnieje regulamin korzystania z Internetu przez małoletnich oraz procedura określająca działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze.
7. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika szkoły ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletnich podczas zajęć.
8. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za Internet przeprowadza z małoletnimi cykliczne warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
9. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu, przy komputerach, z których możliwy jest swobodny dostęp do sieci.